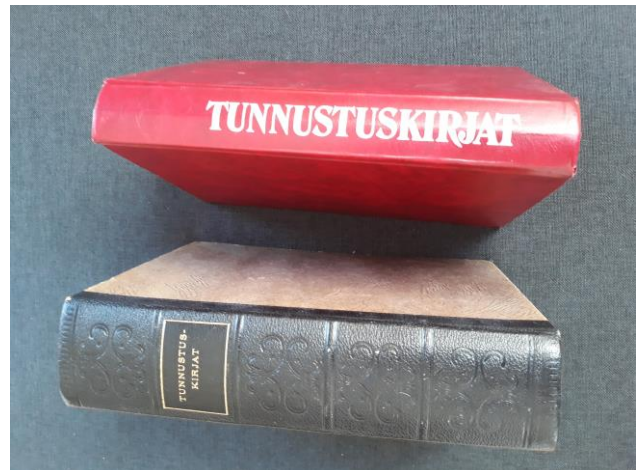

A.E.Koskenniemen johdannot
luterilaisiin tunnustuskirjoihin
(Tunnustuskirjat, 1948)

APOSTOLINEN USKONTUNNUSTUS.

Voimme sanoa, että sysäyksen tähän uskon tunnustukseen on antanut Kristus itse näillä lausumillaan sanoilla: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä; menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää” (Matt. 28: 18-20). Näihin sanoihin sisältyy lyhyesti se, mitä kastettaville oli opetettava ja mitä näiden oli uskottava ja tunnustettava. Tähän runkoon liittyivät sitten muut tärkeät asiat. Siten syntyi Apostolinen uskontunnustus eli ”Kaksitoista kohtaa”, niinkuin keskiajalta alkaen sitä nimitettiin ja yhä roomalaisessa kirkossa nimitetään. Uskottiin näet, että Herran kaksitoista apostolia helluntain jälkeen ennen eri tahoille hajaantumistaan valmistivat yhteisen tunnustuksen, johon kukin antoi osan, oman osuutensa.

Emme erehtyne sanoessamme, että meidän tuntemamme Apostolinen uskontunnustus pääasiallisesti on muodoltaan sama kuin heti apostolien jälkeisenä aikana. Kolmen ensimmäisen vuosisadan kristillisten kirjailijoiden todistusten perusteella näyttää siltä, että oli olemassa apostoleilta peräisin oleva, tarkasti kiteytetty tunnustus, ns. uskon ohje, että kastettavilta koko kristikunnan piirissä vaadittiin juuri tämän ohjeen tunnustamista, että tämä tunnustus sisällöltään vastasi meidän tuntemamme Apostolista uskontunnustusta ja että se yhdisti kristilliseen yhteyteen hajalla olevat kristilliset seurakunnat. Irenaeus esimerkiksi sanoo, että tämä ”totuuden ohje” on vanhaa apostolista traditiota.

Joiltakin kohdilta Apostolisen uskontunnustuksen muoto kylläkin vaihteli. Tertullianus sanoo, että apostoleilta perittyä kastetunnustusta ”perimätieto laajensi, käytäntö vahvisti, usko noudatti

ja säilytti.” Apostolisen uskontunnustuksen vanhin tunnettu muoto on se, jota Roomassa käytettiin 2. vuosisadan keskivaiheilla. Apostolisen uskontunnustuksen nykyinen muoto on tavattu Ranskasta 5. vuosisadan lopulta.

Luther käytti saksannoksessaan tämän tunnustuksen yleinen (”katolinen”) -sanan sijasta kristillinen -sanaa: hän piti näitä sanoja samanveroisina. Apostolisessa uskontunnustuksessa on kaikki se oleellinen, mikä on kristinuskon sisältönä. Sen toista uskonkohtaa on sanottu evankelisen historian pääpiirteiksi.